

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

> Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Stichting Educatieve Omroepcombinatie
Aan het bestuur
Postbus 1950
1200 BZ HILVERSUM

Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.minocw.nl

Contactpersoon
Onze referentie
MLB/M/166203

Uw brief van
27 juli 2009

Uw referentie
EU/2009/026

Bijlagen
3

Datum 6 november 2009
Betreft Erkenningsaanvraag 2010-2015

Op 27 juli 2009 heeft de Stichting Educatieve Omroepcombinatie (hierna Educom) een aanvraag ingediend voor een erkenning voor het verzorgen van educatief media-aanbod voor de landelijke publieke mediadienst. Volgens het Commissariaat voor de Media is uw aanvraag op tijd ingediend en voldoet deze aan de overige formele indieningseisen (artikel 2.30, Mediawet 2008).

Met deze brief deel ik u mee dat ik voornemens ben aan de Educom een erkenning te verlenen, zodra statutair voorzien is in de scheiding tussen bestuur en toezicht zoals artikel 2.142a van de Mediawet 2008 vanaf 1 januari 2010 zal vereisen.

Toetsingskader

Ik heb de aanvraag van Educom beoordeeld volgens de bepalingen van de Mediawet 2008 zoals die is gewijzigd bij de wet van 2 juli 2009 (Staatsblad 300), tot wijziging van de Mediawet 2008 in verband met onder meer de erkenning en de financiering van de publieke omroep – de Erkenningwet.

In artikel 2.28 van de Mediawet 2008 staan eisen die specifiek aan een educatieve media-instelling worden gesteld om voor een erkenning in aanmerking te komen. De instelling moet rechtspersoon zijn en als statutaire doelstelling hebben het verzorgen van een breed en samenhangend educatief media-aanbod op het gebied van onderwijs, scholing en vorming. Er worden eisen gesteld aan de samenstelling van het bestuur en er moet een representatief samengesteld orgaan zijn dat het programmabeleid bepaalt. Voorts wordt bij de educatieve media-instelling net als bij overige omroepinstellingen getoetst of in het (voorgenomen) media-aanbod voldoet aan de wettelijke eisen (waaronder het voorzien in breed en samenhangend educatie aanbod) of aannemelijk is dat de instelling zich aan de wet en de daarop gebaseerde richtlijnen en bindende regels zal houden en of voldoende bereidheid tot samenwerking bestaat.

Bij mijn besluit heb ik allereerst het rapport over de periode 2004-2008 van de visitatiecommissie voor de landelijke publieke omroep betrokken. Daarnaast hebben de Raad voor cultuur en het Commissariaat voor de Media mij geadviseerd over de aanvraag voor erkenning van Educom. Deze adviezen treft u als bijlage aan. Ik stel vast dat het visitatierapport en de adviezen op zorgvuldige

wijze tot stand zijn gekomen en dat ook de inhoud getuigt van een zorgvuldige beoordeling en weging van de relevante criteria en omstandigheden.

Datum

Onze referentie
MLB/M/166203

Evaluatie 2004-2008

De visitatiecommissie heeft beoordeeld op welke wijze de publieke omroeporganisaties, zowel gezamenlijk als afzonderlijk, invulling hebben gegeven aan de publieke taak. Voor Educom komt de visitatiecommissie tot de volgende bevindingen, uitgesplitst naar de deelnemende organisaties:

- *Aanbod RVU*: De RVU heeft zijn missie adequaat vertaald in programmatische keuzes, toegespitst op drie aandachtsgebieden – maatschappelijke participatie, werk en de kritische burger. De Clubvan100 springt eruit als vernieuwende, crossmediale productie. Door het algemeen vormende karakter van het aanbod is er overlap met aanbod van de ledengebonden omroepen.
- *Publiek RVU*: De omroep houdt zich aan de doelstellingen van de publieke omroep voor publieksbereik maar heeft deze niet altijd gerealiseerd. De RVU heeft zich bereid getoond zijn formats meer toe te spitsen op het profiel van Radio 5. Positief is het eigen onderzoek naar de kwaliteit en het educatief rendement van de programma's en manieren om het bereik van de websites te verbeteren.
- *Organisatie en samenwerking RVU*: De RVU besteedt aandacht aan doelmatigheid en werkt samen met andere taakgebonden omroepen.
- *Maatschappelijke verankering en diversiteit RVU*: De RVU onderneemt voldoende om zijn verankering in de Nederlandse samenleving te vergroten. Het aantal samenwerkingsverbanden met andere educatieve organisaties is verdubbeld. De RVU bevordert de diversiteit onder het personeel en besteedt aandacht aan minderheden in zijn programma's.

- *Aanbod Teleac/NOT*: De Teleac/NOT vertaalt zijn missie goed in zijn aanbod voor radio, televisie, internet en nieuwe media. De verdeling van programma's over doelgroepen en het testen van de programma's op hun educatieve effect is positief opgevallen. Voor radio concentreert de omroep zich op twee programma's op Radio 5 en levert verder onderdelen voor de programma's van andere omroepen.
- *Publiek Teleac/NOT*: Teleac/NOT houdt zich aan de doelstellingen van de publieke omroep voor het bereik van radio en televisie en heeft daarnaast eigen doelstellingen voor bereik en de waardering op scholen. De televisieprogramma's zijn bedoeld voor hergebruik. De toenemende concurrentie en het afnemende bereik op scholen vragen om een visie op de toegevoegde waarde en promotie van deze programma's. Het (lage) bereik van de radioprogramma's is voldoende gezien het profiel van Radio 5. Laakbaar is het ontbreken van doelstellingen voor internet- en nieuwe mediaproducties.
- *Organisatie en samenwerking Teleac/NOT*: De Teleac/NOT besteedt aandacht aan doelmatigheid en werkt samen met andere omroepen.
- *Maatschappelijke verankering en diversiteit Teleac/NOT*: De omroep onderneemt voldoende om zich in de Nederlandse samenleving te verankeren. Dit doet hij door samen te werken met toonaangevende organisatie en deskundigen te betrekken bij het programma-aanbod. Teleac/NOT spant zich in voor diversiteit, met inbegrip van etnische minderheden en verstandelijk gehandicapten.

De visitatiecommissie vindt het bestaan van twee afzonderlijke educatieve omroepbedrijven niet efficiënt en dringt aan op de vorming van één organisatie, bijvoorbeeld door fusie tussen RVU en Teleac/NOT of tussen de RVU en de NPS.

Datum

Onze referentie
MLB/M/166203

Adviezen Raad voor cultuur, Commissariaat en NPO

Het Commissariaat adviseert Educom een erkenning te verlenen. Volgens het Commissariaat is de beschrijving van het programmabeleid in overeenstemming met de wettelijke eisen aan een educatieve omroep; de Educom zal volgens het Commissariaat het in de vorige erkenningsperiode gevoerde programmabeleid in grote lijnen voortzetten. Het Commissariaat stelt vast dat het bestuur van Educom zodanig is samengesteld dat deskundigen uit de kring van representatieve landelijke organisaties op het gebied van onderwijs, scholing en vorming daarin zitting hebben. Verder beschikt de Educom over een representatieve programmaraad en een programmastatuut. Ofschoon de Code Richtlijn Goed Bestuur en Publieke Omroep voor zowel de RVU als Teleac/NOT in 2008 volledig is geïmplementeerd, stelt het Commissariaat vast dat er onduidelijkheid is over de scheiding tussen bestuur en toezicht op het (overkoepelende) niveau van de Educom.

Zowel de Raad voor cultuur als de Nederlandse Publieke Omroep heeft afgezien van uitgebreide adviezen voor de huidige erkende omroepen. De Nederlandse Publieke Omroep heeft de beleidsplannen van alle omroepen naast elkaar gelegd; hij signaleert overaanbod in de opiniërende sfeer, onderaanbod voor jeugdtelevisie, en algehele druk op de intekening voor de drie televisienetten. De Raad voor cultuur meent dat de (positieve) bevindingen van de visitatiecommissie geen aanleiding gaven tot een nieuwe beoordeling. Wel gaat de Raad in op de organisatie van de educatieve omroep: hij ondersteunt het advies van de visitatiecommissie voor een fusie van organisaties.

Afweging

Op basis van het visitatierapport constateer ik dat Educom in de erkenningsperiode 2005-2010 heeft bijgedragen aan de invulling van de publieke taak.

Uit het beleidsplan voor 2010-2015 blijkt dat Educom het visitatierapport ter harte neemt. Hij streeft naar een meer permanente ontsluiting van de educatieve inhoud en betere combinaties van oude en nieuwe platforms voor een laagdrempelig en toegankelijk (multimediaal) aanbod. Mede in reactie op de oproep tot schaalvergroting van de visitatiecommissie, schrijft de Educom dat hij binnen NPO optreedt als één organisatie en het aanbod onderling goed afstemt. Teleac/NOT en RVU zullen de samenwerking de komende jaren continueren en onderzoeken daarnaast de mogelijkheden voor verregaande samenwerking binnen het geheel van taakorganisaties, in het bijzonder met de NPS.

Op basis van uw beleidsplan voor 2010-2015 en de uitgebrachte adviezen kom ik tot de conclusie dat de Educom voldoet aan de eis om een breed en samenhangend educatief media-aanbod te verzorgen op het gebied van onderwijs, scholing en vorming (artikel 2.32, tweede lid, onderdeel c, onder 2°, juncto artikel 2.28, tweede lid onderdeel b, Mediawet 2008), dat het media-aanbod voldoet aan de overige wettelijke eisen, en dat de Educom bereid is tot samenwerking ten behoeve van de landelijke publieke omroep (artikel 2.32, tweede lid, onderdeel c, onder 2° en 3°, Mediawet 2008).

Op basis van het advies van het Commissariaat acht ik het verder voldoende aannemelijk dat u zich in de komende erkenningsperiode aan de wet zult houden (artikel 2.32, tweede lid, onderdeel b, Mediawet 2008). Uitzondering is de onduidelijkheid over scheiding van bestuur en toezicht op het niveau van de Educom. Ik verzoek u mij spoedig en uiterlijk 4 december te informeren hoe u deze onduidelijkheid zult oplossen, vergezeld van eventuele herziene statuten. Indien het Commissariaat oordeelt dat aan de richtlijnen voor goed bestuur alsnog is voldaan, zal ik mijn voornemen omzetten in een besluit om u een erkenning te verlenen.

Datum

Onze referentie
MLB/M/166203

Tot slot merk ik op dat ik uw onderzoek naar mogelijkheden voor verregaande samenwerking met de NPS ondersteun en verzoek ik u mij op de hoogte te houden van de voortgang. Ik ga ervan uit dat u stappen kunt zetten binnen de kaders van de Mediawet 2008 en de erkenning voor de Educom voor 2010-2015. Op termijn kan indien nodig en gewenst een wetswijziging volgen.

Ingangsdatum en duur

De aan de Stichting Educatieve Omroepcombinatie verleende erkenning gaat in op 1 september 2010. Op grond van artikel IV, tweede lid, van de Erkenningwet (Staatsblad 2009, nummer 300) eindigt de looptijd van de erkenning op 1 januari 2016.

Evaluatie

In de loop van de erkenningsperiode starten de werkzaamheden van de volgende visitatiecommissie. Deze beoordeelt zowel het functioneren van het geheel als van de afzonderlijke omroepen. Op grond van de Erkenningwet weegt de vijfjaarlijkse evaluatie mee bij de erkenningverlening. Een negatieve evaluatie van het functioneren in 2010-2015 kan een grond zijn om een omroep in de volgende erkenningsperiode binnen twee jaar opnieuw te evalueren en na een tweede negatieve evaluatie de erkenning in te trekken (Mediawet artikel 2.33, derde lid, en artikel 2.184, Mediawet 2008).

de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

dr. Ronald H.A. Plasterk